

Potenciál výzkumu ložisek mědi v pravěku Čech

Tomáš Mladý

*Bakalářská diplomová práce
posudek vedoucího práce*

Předkládaná bakalářská diplomová práce se zabývá přírodními ložisky mědi a teoretickým zhodnocením jejich potenciálu pro výzkum pravěké těžby. Jádrem práce je „Topografická mineralogie Čech“ od J. Kratochvíla (1957-1966), která je v této práci sestavena v kompletní elektronické databázi ložisek mědi v Čechách, se kterou dále autor analyticky pracuje.

K co možná nejobsáhlejšímu pohledu na problematiku těžby mědi v pravěku Čech jsou využity paralely ze zahraničí, které autor práce využívá jednak k představení známých ložisek využívaných v pravěku, které jsou archeologicky zkoumané, tak na základě zahraniční literatury shrnuje současné možnosti archeologického výzkumu ložisek s potenciálem pravěké exploatace. Jako případové studie pak vybírá dvě konkrétní oblasti v Čechách s doloženým výskytem mědi, na kterých představuje aplikaci jím sestavené metodiky pro potenciální výzkum.

Nespornou výhodou předkládané práce je, že její autor zároveň studuje geologii na Přírodovědecké fakultě UK. Může tak těžit z interdisciplinárního přístupu, který nabízí kombinovaná metodika obou oborů. V první části práce tak nacházíme přehled terminologie od pojmu „ložisko“ po obecnou typologii mineralizace mědi. Archeologický pohled je tu uplatněn v přehledu historie těžby a rozboru známých dolů na měď v Evropě, kde autor kromě základních parametrů popisuje i specifika krajiny a přírodního prostředí v okolí dolů, včetně metodiky, která byla použita pro jejich zkoumání.

Další pasáž se věnuje analytickým metodám výzkumu pravěkých artefaktů spojených s exploatací mědi, konkrétně jsou zde rozebírány spektrální metody a geochemie a systematika stopových prvků a izotopických systémů, které jsou v současné době používány v provenienčních studiích.

Metody průzkumu důlních děl navazují přehledem příkladů, jakými způsoby k nim bylo a je v současné době přistupováno; případy zahrnují analýzy multispektrálních snímků, analýzy LIDARových snímků, metody povrchové prospekce, geochemické metody, profily sedimenty a historické prameny.

Po tomto rozsáhlém teoretickém úvodu se přistupuje k vlastní praktické části a to představení databáze výskytu mědi na našem území a její analýza na základě případových studií. Výskyty mědi jsou také konfrontovány s rozsahem osídlení v jednotlivých obdobích pravěku. Důležitým bodem je také výskyt depotů. Dvě studie se zabývají regionem v okolí Kostelce nad Černými lesy a Podkrkonoší. Vždy je detailně představena geologie oblasti, typy ložisek, historie těžby mědi (pokud je) a sídelní kontext. Následně jsou zváženy možnosti a potenciál výzkumu. Dle autora se větší potenciál pro výzkum nachází v okolí Kostelce nad Černými lesy.

Dílní chyby se objevují ve stylistice, gramatice (zejména interpunkce) a v bibliografii. Nepřesahují však běžné meze typické pro tento typ prací.

Lze konstatovat, že předkládaná práce je vítaným příspěvkem k historii dolování mědi v Čechách a k potenciálu, který tento výzkum nabízí do budoucna.

Práci doporučuji k obhajobě s výslednou známkou **výborně**.

V Praze 2. 9. 2020

Alžběta Danielisová

A handwritten signature in blue ink, consisting of the initials 'A. D.' followed by a horizontal line.